

Nyhed

Opfølgning på højesteretsdom: Københavns Kommune genoptager sager om forsørgelsespligt

Københavns Kommune vil i lyset af en ny højesteretsdom gennemgå et antal tidligere afgjorte sager om forsørgelsespligt i forbindelse med familiesammenføring. Kommunen skriver til ombudsmanden, at den vil tilbagebetale beløb til borgere, som kommunen har opkrævet uden lovhjemmel, medmindre kravene er forældet.

29. juni 2020

Københavns Kommune måtte for nylig anerkende, Nyeat den ikke kunne kræve en udbetalt kontanthjælp på cirka 320.000 kroner dækket af en kvinde, der havde garanteret sin svigermors forsørgelse i forbindelse med familiesammenføring. Det fastslog Højesteret i dommen.

Ankestyrelsen har samtidig bedt alle landets kommuner overveje, om den hidtidige praksis i de enkelte kommuner har været i overensstemmelse med Højesterets dom. Ankestyrelsen skriver til kommunerne, at de som udgangspunkt har pligt til selv at genoptage og omgøre afgørelser, hvis deres praksis viser sig at have være forkert.

Ombudsmanden gør ikke yderligere

Når en udlænding bliver familiesammenført – og dermed får midlertidig opholdstilladelse – kan det være en betingelse, at en person i Danmark påtager sig forsørgelsespligten.

Efter en lovændring i 2002 blev det klart, at forsørgelsespligten bortfalder, hvis den familiesammenførte på et tidspunkt får tidsbegrænset opholdstilladelse. Højesterets dom fra april slog fast, at det samme gælder for familiesammenføringer før lovændringen i 2002.

Ombudsmanden spurgte den 12. maj 2020 Ankestyrelsen og Københavns Kommune, hvordan de ville følge op på dommen, herunder om myndighederne ville genoptage lignende tidligere afgjorte sager. Ombudsmanden spurgte endvidere Ankestyrelsen, om styrelsen ville foretage sig noget i forhold til kommunerne, herunder f.eks. vejlede kommunerne med hensyn til pligten til at genoptage tidligere afgjorte sager. Da Københavns Kommune nu har oplyst, at kommunen vil genoptage lignende tidligere afgjorte sager, og Ankestyrelsen har vejledt landets kommuner om, hvordan de skal følge op på dommen, foretager ombudsmanden sig ikke mere.

Se ombudsmandens breve til [Københavns Kommune](#) og [Ankestyrelsen](#).

Se tidligere [nyhed](#) om sagen

For yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand, Niels Fenger, tlf. 42 47 50 91

Områdechef Jacob Christian Gaardhøje, tlf. 33 13 25 12

FAKTA

Om Højesterets dom

- Højesteret afsagde den 21. april 2020 dom i en sag mellem en kvinde og Københavns Kommune (sag BS-25937/2019). Kommunerne Landsforening var indtrådt i sagen som biintervenient til støtte for Københavns Kommune.
- Det fremgår af dommen, at Udlændingestyrelsen i 1999 og 2000 meddelte kvindens svigermor tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark. Begge tilladelser var betinget af, at herboende personer kunne forsørge svigermoren. I forbindelse med behandlingen af svigermorens ansøgninger om opholdstilladelse underskrev kvinden to garantierklæringer, hvorved hun påtog sig den fulde forsørgelse af sin svigermor.
- I 2004 fik svigermoren tidsbegrænset opholdstilladelse, og i perioden fra 2013 til 2016 modtog hun kontanthjælp fra Københavns Kommune. Sagen for Højesteret angik, om kommunen på grundlag af garantierklæringerne var berettiget til at kræve den udbetalte kontanthjælp til svigermoren betalt af hendes svigerdatter.
- Højesteret udtalte bl.a., at en tidsbegrænset opholdstilladelse til en udlænding – i modsætning til en tidsbegrænset – indebærer, at tilladelsen ikke kan inddrages med den begrundelse, at garanten ikke

længere kan forsørge udlændingen. Hvis en garantierklæring ikke desto mindre skal fortsætte med at gælde i denne situation, vil det kunne indebære en omfattende og langvarig forsørgelsespligt for garanten, herunder i tilfælde hvor forbindelsen mellem garanten og den familiesammenførte udlænding er ophørt. En sådan retstilstand måtte efter Højesterets opfattelse forudsætte klar hjemmel i udlændingeloven.

- Højesteret fandt, at der ikke forelå en sådan klar hjemmel, og at de garantierklæringer, som kvinden havde underskrevet, måtte anses for bortfaldet, da hendes svigermor i 2004 fik tidsubegrænset opholdstilladelse. Københavns Kommune kunne derfor ikke gøre erklæringerne gældende over for kvinden for så vidt angik kontanthjælp på i alt ca. 320.000 kr. udbetalt til svigermoren i perioden fra 2013 til 2016.
- [Læs dommen.](#)